

Я утверждаюсь

Павло Тичина

Я есть народ, якого Правди сила
ніким звойована ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! —
а сила знову розцвіла.

Щоб жить — ні в кого права не питаюсь.
Щоб жить — я всі кайдани розірву.
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

Тевтоніє! Мене ти пожирала,
як вішала моїх дочок, синів
і як залізо, хліб та вугіль крала...
О, як твій дух осатанів!

Ти думала — тобою весь з'їдаюсь —
та, подавившись, падаєш в траву...
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

Я есть народ, якого Правди сила
ніким звойована ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! —
а сила знову розцвіла.

Сини мої, червоні українці,
я буду вас за подвиг прославлять, —
ідіть батькам на допомогу й жінці,
дітей спішіте визволять!

На українських нивах, на російських,
на білоруських — я прошу, молю! —
вбивайте ворогів, злодюг злодійських,
вбивайте без жалю!

Нехай ще в ранах я — я не стидаюсь,
гляджу їх, мов пшеницю ярову.

Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

Із ран — нове життя заколоситься,
що з нього світ весь буде подивлять,
яка земля! яке зерно! росиця! —
Ну як же не сіять —

І я сіяю, крильми розгортаюсь,
своїх орлів скликаю, кличу, зву...
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

Ще буде: неба чистої блакиті,
добробут в нас підніметься, як ртуть,
заблискотять косарки в житі,
заводи загудуть...

І я життям багатим розсвітаюсь,
пушу над сонцем хмарку, як брову...
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

Я есть народ, якого Правди сила
ніким звойована ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! —
а сила знову розцвіла.

Фашистська гидь, тремти! Я розвертаюсь!
Тобі ж кладу я дошку гробову.
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

1943 р. 16 вересня.
Кремлівська лікарня.

Від редакції: існує думка, що цей вірш був адаптований під радянську цензуру друзями Павла Тичини перед візитом НКВС, що цілком можливо. Але документального підтвердження цієї інформації поки що не знайдено.

Я утверждаюсь (адаптована під сучасну реальність версія віршу)

Я есть народ, якого Правди сила
ніким звойована ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! —
а сила знову розцвіла.

Щоб жить — ні в кого права не питаюсь.
Щоб жить — я всі кайдани розірву.
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

Московіє! Мене ти пожирала,
як вішала моїх дочок, синів
і як залізо, хліб та вугіль крала...
О, як твій дух осатанів!

Ти думала — тобою весь з'їдаюсь— —
та, подавившись, падаєш в траву...
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

Я есть народ, якого Правди сила
ніким звойована ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! —
а сила знову розцвіла.

Сини мої, незламні українці,
я буду вас за подвиг прославлять,—
ідіть батькам на допомогу й жінці,
дітей спішіте визволять!

На українських нивах, на російських,
на білоруських — я прошу, молю! —
вбивайте ворогів, злодюг злодійських,
вбивайте без жалю!

Нехай ще в ранах я — я не стидаюсь,

гляджу їх, мов пшеницю ярову.
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

І з ран — нове життя заколоситься,
що з нього світ весь буде подивлять,
яка земля! яке зерно! росиця! —
Ну як же не сіять —

І я сіяю, крильми розгортаюсь,
своїх орлів скликаю, кличу, зву...
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

Ще буде: неба чистої блакиті,
добробут в нас підніметься, як ртуть,
заблискотять косарки в житі,
заводи загудуть...

І я життям багатим розсвітаюсь,
пушу над сонцем хмарку, як брову...
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

Я єсть народ, якого Правди сила
ніким звойована ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! —
а сила знову розцвіла.

Фашистська гидь, тремти! Я розвертаюсь!
Тобі ж кладу я дошку гробову.
Я стверджуюсь, я утверждаюсь,
бо я живу.

(2014)